

Rapportage archeologisch veldonderzoek Nederweert-Molenweg (1979-1987)

ALFONS BRUEKERS

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Onderzoeksmethode	4
3.	Overzichtskaart	5
4.	Opgravingsputten	7
5.	Vondstencatalogus	11
6.	Conclusies	14
Bijlage 1	Tekeningen keramisch materiaal veldkartering	15

1. Inleiding

In de periode 1979-1988 werd gewerkt aan het bouwrijp maken van het akkerareaal ten noorden en ten zuiden van de weg Molenweg in de gemeente Nederweert, in het kader van het gelijknamige woningbouwproject. Voorafgaand en tijdens deze fase werd door Alfons Bruekers een kartering uitgevoerd van dit terrein. Deze rapportage beschrijft de resultaten van dat kleinschalige onderzoek, met name die van de periode 1979-1983. Erin opgenomen zijn bovendien de tekeningen van de keramische vondsten die door de auteur bij systematische veldverkenning in dit gebied werden verzameld in de jaren vanaf 1970, als negenjarige.

In deze rapportage wordt slechts een kleine selectie van de vondsten beschreven. Criteria voor de selectie waren

1. significant gidskarakter van vondsten.
2. voldoende perspectief voor vervolgonderzoek (opgraving) ter plaatse.

Verder zijn van al het representatieve keramisch vondstenmateriaal uit de bouwvoor de profieltekeningen in dit rapport opgenomen.

Deze rapportage werd samengesteld in 2002 ten behoeve van het onderzoek door het AIVU te Amsterdam in het Randwegtracé van de gemeente Nederweert. Als basis voor deze rapportage dienden de veldtekeningen, dagverslagen, foto's en tekeningen die in de jaren '80 vervaardigd waren en nooit eerder in de vorm van een publicatie het licht zagen.

2. Onderzoeksmethode

De toegepaste werkwijze bij het onderzoek bestond uit:

1. oppervlaktekartering door middel van het aflopen van de akkers in de herfst en winter
2. inspectie van bouwputten en funderingssleuven tijdens de aanleg van de nieuwe woningen
3. inspectie van wegcunetten
4. opgravingsvlakken binnen wegcunetten
5. documentatie van vondsten door regionale amateur-archeologen, detectorzoekers en toevallige passanten

De machinale wijze van bouwrijp maken van het terrein heeft desastreuze gevolgen gehad voor het archeologisch bodem-archief ter plaatse. In bouwputten en funderingssleuven waren in de profielen meermalen sporen zichtbaar die in de vlakken verloren waren gegaan door diepte van uitgraving of door verminking t.g.v. rupsbanden en dergelijke.

Alle verkenningen, graafwerkzaamheden en andere activiteiten werden uitgevoerd door A. Bruekers, in sommige gevallen met in collaboratie met passanten of detectorzoekers.

3. Overzichtsk kaart

3.1 Gebied van de systematische veldverkenningen vanaf 1970 (ondergrond kaart naar Hidding 2002).

3.2 Ligging van de opgravingsputten en vindplaatsen van de catalogusnummers (ondergrond kaart naar Hidding 2002).

4. Opgravingsputten

Naast het verkennen van cunetten, bouwvoor en funderings sleuven werden twee archeologische vlakken aangelegd en onderzocht, in deze rapportage aangeduid met Werkput 1 en 2.

4.1 Beschrijving van werkput 1

- Werkput 1
NW-MW-81
Wegcunet voor aanleg straat in nieuwbouwwijk (Florastraat)
Onderzoek 16 april 1981
Adres: Florastraat
coördinaten: 179.300-366.140
omvang vlak: ca. 50x5m

Wegens invallende duisternis kon het vlak slechts globaal geschaafd worden. Alleen de meest veelbelovende verkleuring kon om dezelfde reden gecoupeerd worden. De volgende ochtend werden alle sporen vernietigd door de aanleg van een stamriool.

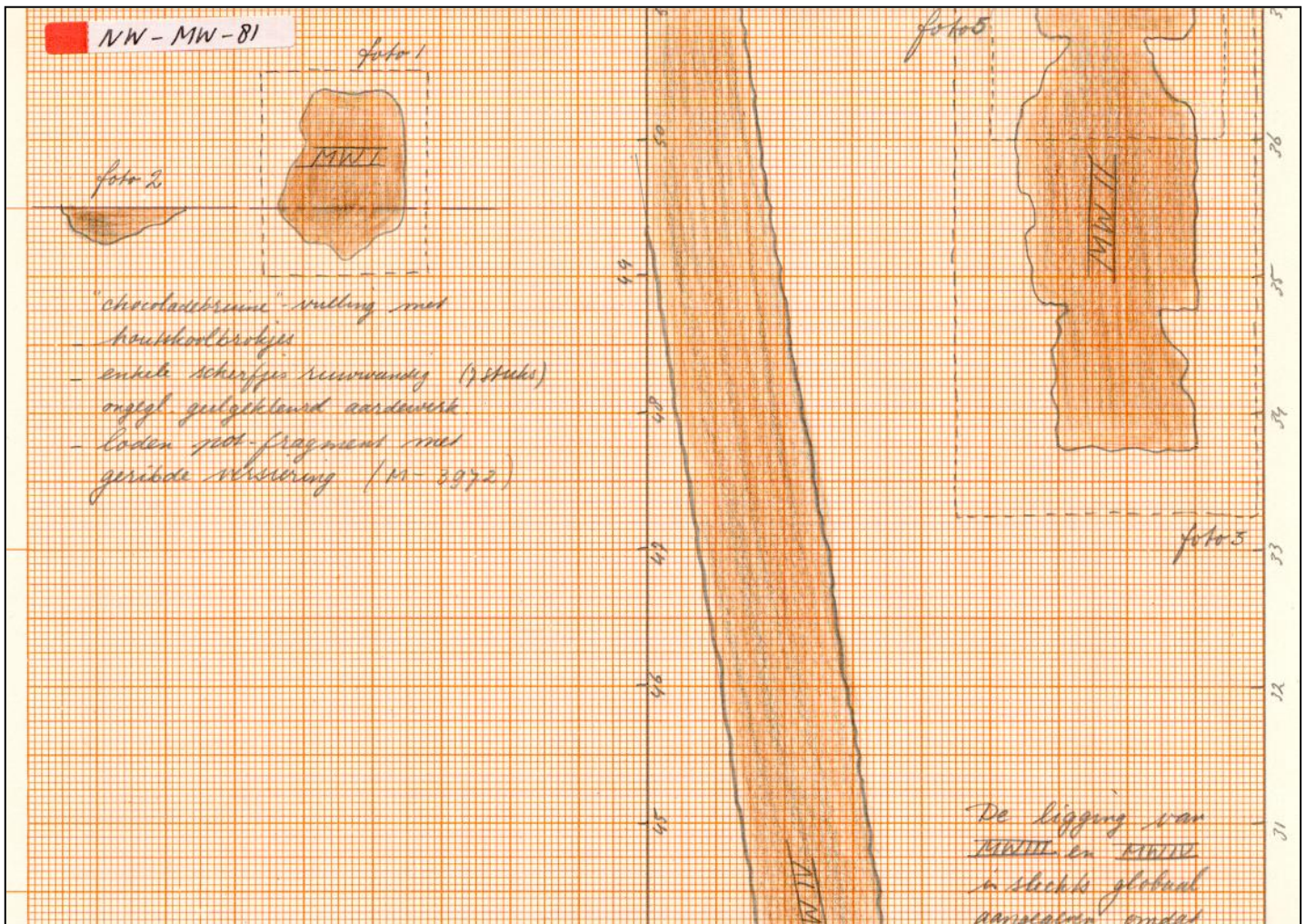

Situering van werkput 1 (rechts van de noordpijl). De sleuf werd in vier vlakgedeeltes geschaafd, A t/m D.

4.2 Vlaktekeningen van werkput 1

Hieronder is slechts een fragment van de vlaktekeningen weergegeven, ter indicatie. Schaal 1:50.

Meest significant spoor was een ovaalvormige verkleuring met enige keramiek en een metaalvondst. Alle andere sporen bestonden uit langwerpige greppelstructuren van een duidelijk subrecent karakter. Volgens informatie van omwonenden was althans een deel van de sporen toe te schrijven aan graafactiviteiten t.b.v. loopgraven uit het najaar 1944

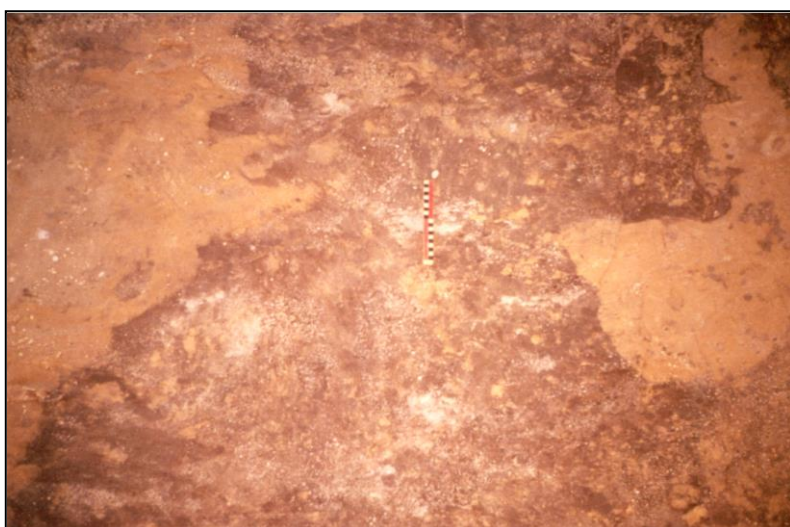
4.3 Foto's van het opgravingsvlak in werkput 1

spoor MW-I in vlak en coupe. Bruine vulling met houtskoolbrokjes, zeven kleine scherfjes ruwwandig geelgekleurde keramiek en loodfragment met geribde versiering (M-3972).

spoor MW-II in vlak.

spoor MW-II in vlak.

4.4 Beschrijving van werkput 2

NW-MW-83

Bouwput voor nieuwbouwwoning familie Mertens (kelder)

Onderzoek 3 juli 1983

Adres: Molenweg

coördinaten: 179.160-366.900

Verticaal profiel van 2.50m

Wegens druk van voortschrijding bouwwerkzaamheden enkel gefotografeerd, niet getekend.

5. Vondstencatalogus

- catalogusnummer1

vondstnr. 57F-17-57 / -
datum vondst oktober 1987
beschrijving fragment blauwglazen armband
coördinaten 179.200-366.300
typering ongeleed
datering late ijzertijd
vinder B.K. uit Maastricht
collectie idem

- catalogusnummer2

vondstnr. 57F-17-57 / MW007
datum vondst zomer 1980
beschrijving vuurstenen artefact
coördinaten 179.60-366.20
typering geretoucheerde kling, transparante honingkleurige silex, vermoedelijk uit vuursteenslot
datering postmiddeleeuws
vinder A. Bruekers
collectie A. Bruekers

- catalogusnummer3

vondstnr. 57F-17-57 / MW008
datum vondst 1978 of 1979
beschrijving vuurstenen artefact
coördinaten 179.67-366.25
typering bladspits met weerhaken
datering laatneolithicum of bronstijd
vinder J.V. te Nederweert
collectie A. Bruekers

- catalogusnummer4

vondstnr. 57F-17-57 / MW009
datum vondst april 1981
beschrijving vuurstenen artefact
coördinaten 179.30-366.15
typering geretoucheerde kling, grijsgroene silex
datering mesolithisch (?)
vinder A. Bruekers
collectie A. Bruekers

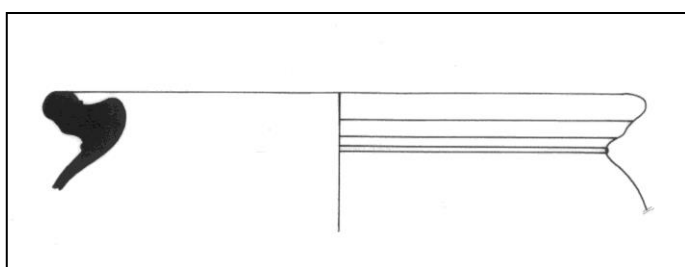
- catalogusnummer5

vondstnr. 57F-17-57 / MW027
datum vondst zomer 1980
beschrijving vuurstenen artefact
coördinaten 179.60-366.20
typering schrabber, grijze silex, 45% cortex. Eindschrabber op mantel-B-kling.

datering	mesolitisch of neolitisch
vinder	G.H. uit Kinrooi
collectie	A. Bruekers

- catalogusnummer6

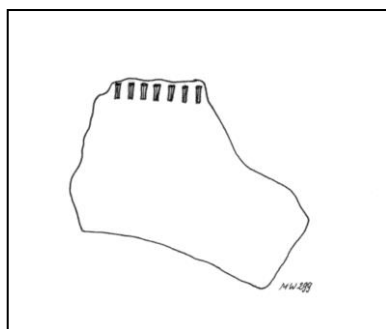
vondstnr.	NW-PH-79 / S-HT001
datum vondst	1978 of 1979
beschrijving	romeins aardewerk
coördinaten	179.90-366.00 (bij benadering, +/- 50m)
typering	randfragment kookpot, ruwwandig geelbakkend, plaatselijk brandsporen
datering	romeins
vinder	J.V. te Nederweert
collectie	A. Bruekers

cat.nr. 6 schaal 1:2

- catalogusnummer7

vondstnr.	MW299
datum vondst	ca. 1981
beschrijving	aardewerk
coördinaten	179.40-366.00
typering	grijsbakkende wandscherf met spatelversiering, verbrand. In stort van nabijgelegen bouwput
datering	vroeg-middeleeuws (?)
vinder	A. Bruekers
collectie	A. Bruekers

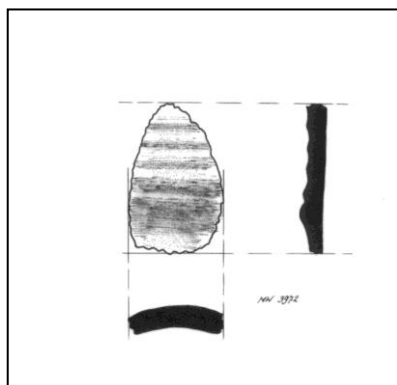
cat.nr. 7 schaal 1:2

- catalogusnummer8

vondstnr.	NW-MW-81 / M-3972
datum vondst	april 1981
beschrijving	metalen object
coördinaten	179.30-366.15

typering
datering
vinder
collectie

bewerkt stuk lood, ribstructuur, bruingrijs geoxideerd, in slechte staat.
onbekend
A. Bruekers
A. Bruekers

cat.nr. 8 schaal 1:2

6. Conclusies

Het beschreven gebied kon slechts zeer beperkt onderzocht worden. De grote hoeveelheid laat-middeleeuws schervenmateriaal (m.n. oppervlaktevondsten) laat zich niet correleren met grondsporen uit die tijd.

De vondst van een glazen armbandfragment uit de late ijzertijd, een romeins kookpotfragment en bewerkte silex artefacten uit de midden- en jonge steentijd, duiden op een wel degelijk aanwezig archeologisch potentieel van dit gebied.

Bijlage 1

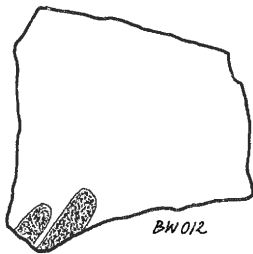
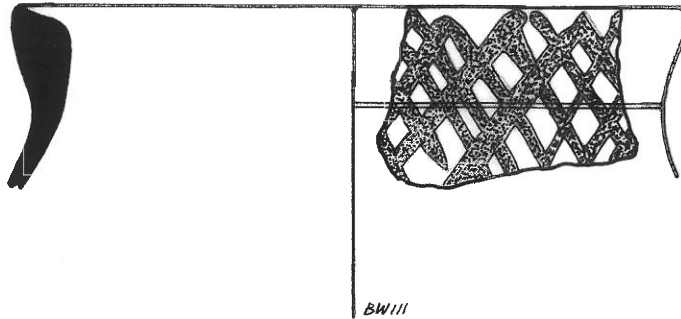
Tekeningen keramisch materiaal veldkartering

Het getekende schervenmateriaal is overwegend laat-middeleeuws van karakter (geel- en grijsbakkend kookpotten, beschilderd pingsdorf, steengoed, andenne). Enkele scherven kunnen ook romeins of vroeg-middeleeuws zijn.

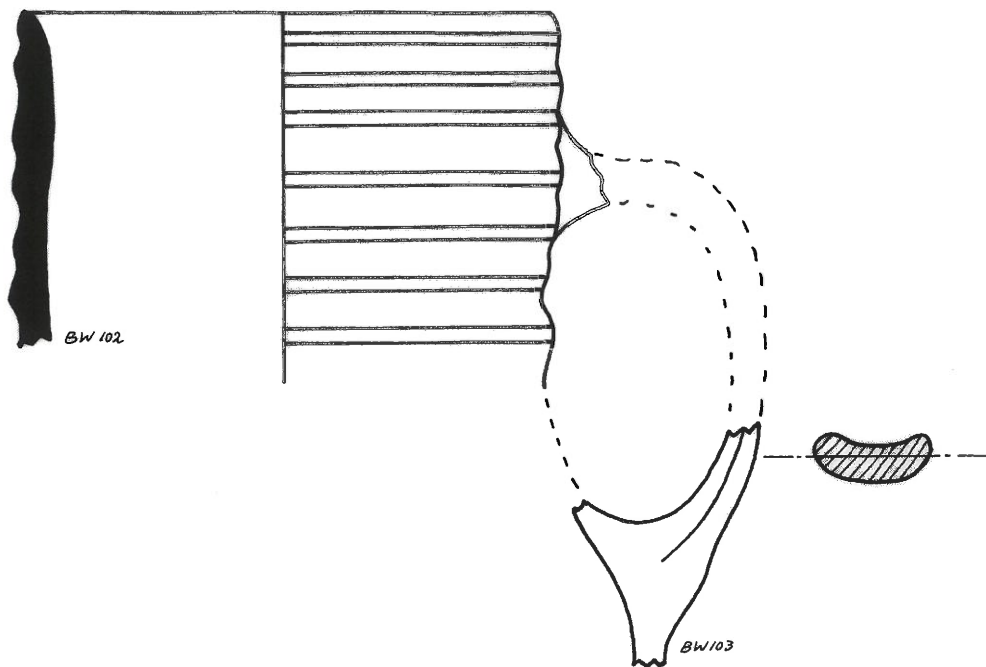
Alle tekeningen schaal 1:1, getekend door A. Bruekers in 1983/1984. De vondsten zijn gedaan in de periode 1970-1983.

Met de kennis die ik nu heb (en toen, dertig jaar geleden) nog moest opbouwen, zou ik het schervenmateriaal beter hebben kunnen beschrijven dan destijds. Ik heb er van afgezien om dat alsnog te doen, gezien het relatief geringe belang van dit vondstcomplex. Het materiaal is echter wel beschikbaar voor verder onderzoek en determinatie.

Het prefix BW/MW bij de tekeningnummers slaat op het in dit rapport beschreven karteringsgebied (Bredeweg/Molenweg). Nadere precisering van de vindplaats is niet mogelijk. Als negenjarige was ik destijds nog onvoldoende ingewijd in de geheimen van de archeologische landmeetkunde en vondstenregistratie.

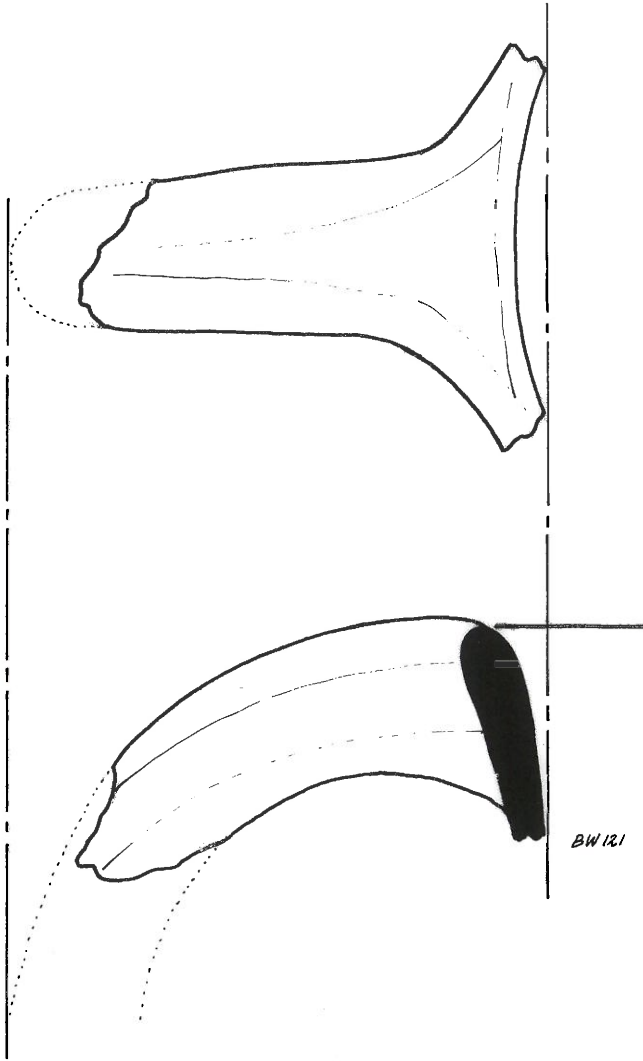
GEELGRUS HARD BAKKENDE SCHERF ; ONGEGLAZUURD
DONKERBRUINE BESCHILDERING
LITT.: PUBLICATIONS TOME CXVI-CXVII D.72 afb. 33.6
DATERING XIIa
VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL 1:1

GRÜSBÄCKENDE SCHERF, LICHTBRUINE GLAZUUR ("STEENGOED")

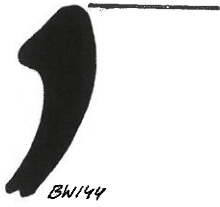
VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT

SCHAAL 1:1

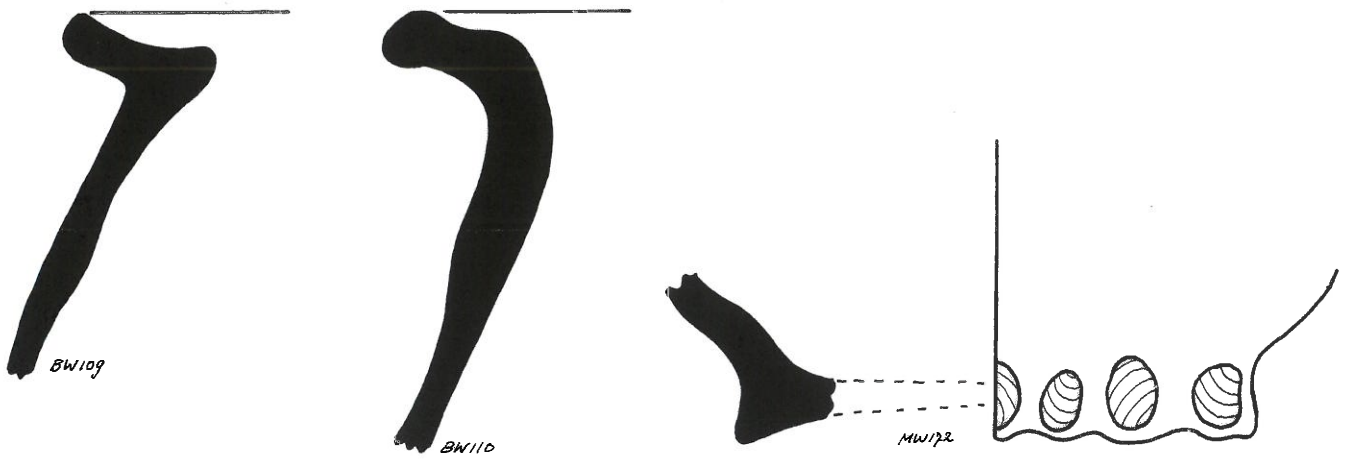
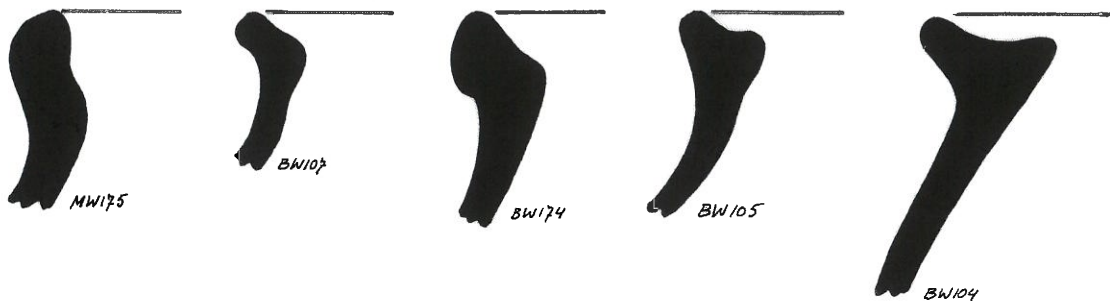
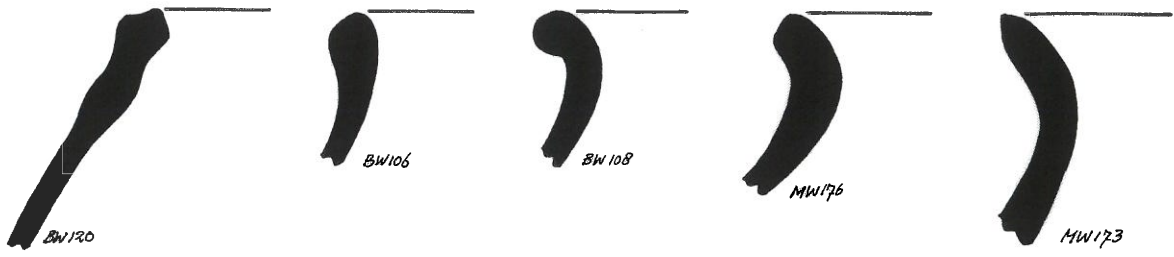

BW 121

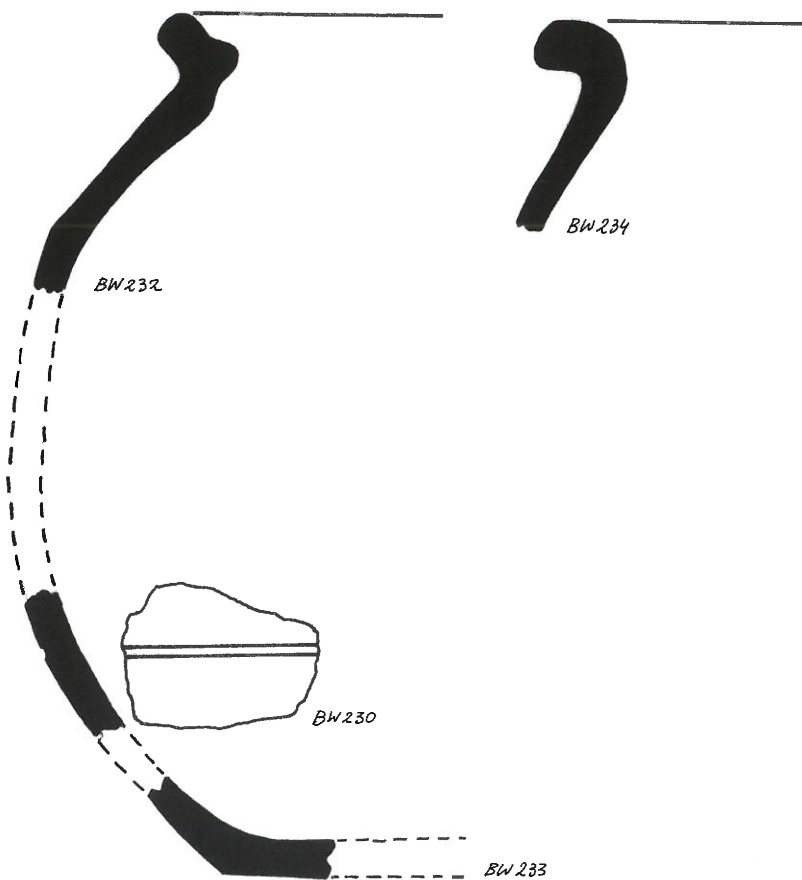
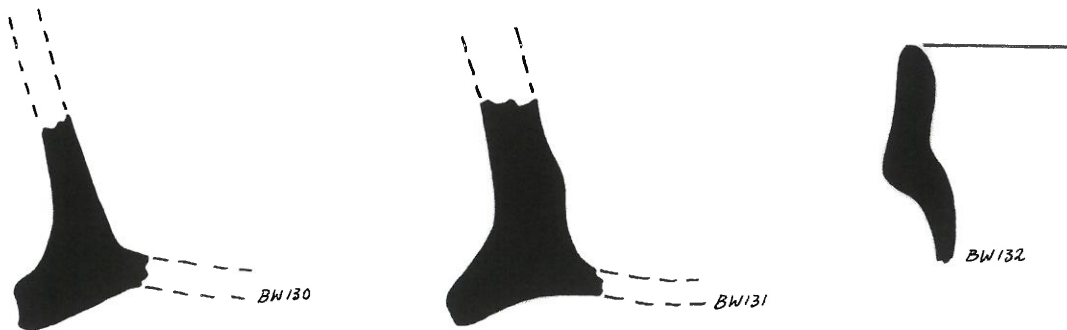
GRÜSBARRENDE RYWWANDIGE SCHERF (ONGEGL.)
VINDPL. BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL 1:1

GRYSBAKKEND, RUHWANDIG ONGEBL. AARDEWERK
VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL: 1:1

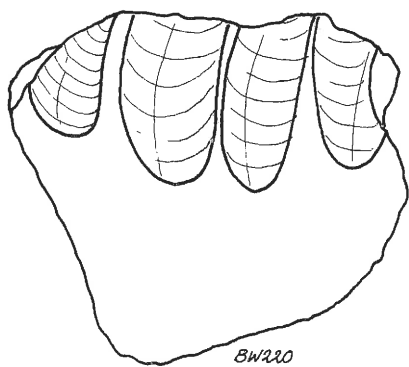
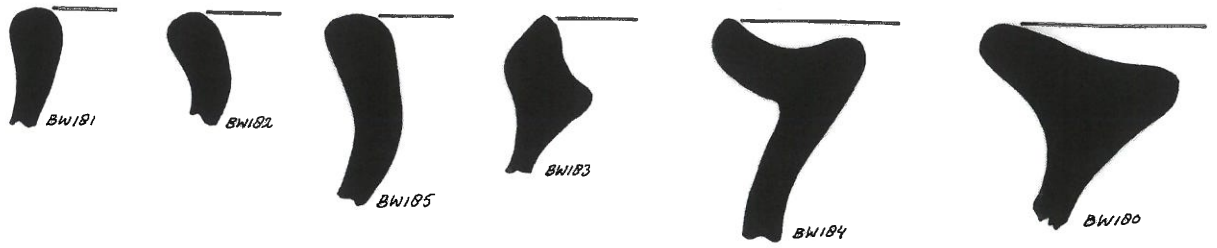

GRIJS/GEEL BAKKEND, RUHWANDIG, ONGEGLAZUURD AARDEWERK
 VINDPL.: BREDEWEG EN MOLENWEG NEDERWEERT
 SCHAAAL 1:1

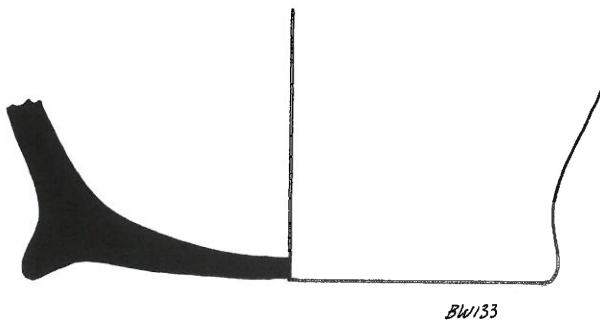
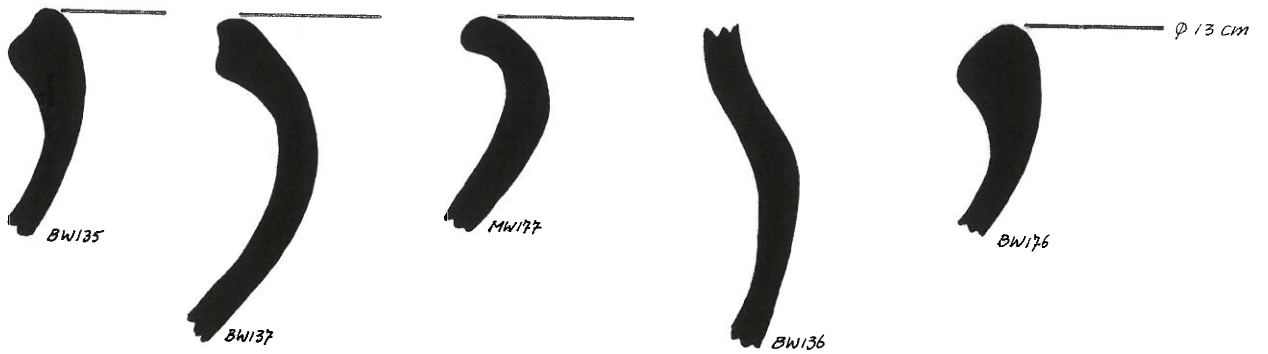
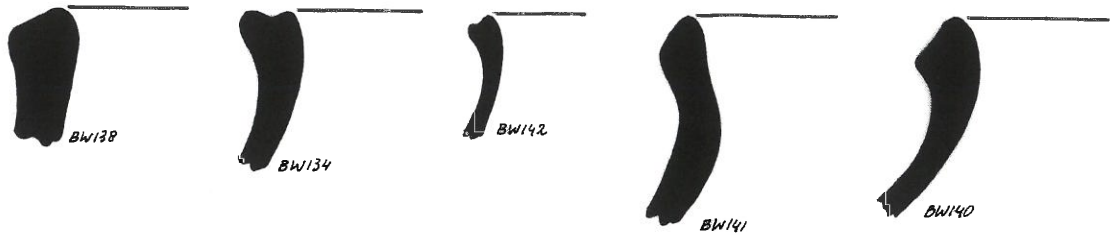
BOVEN: 2 VOETFRAGM. RUW. STEENGOED, BUITENZ. ROOD/BRUIN GEGL.
 1 RANDFRAGM, NET ALS DE VOETFRAGM. GRIJSB. SCHERF, DOCH
 BINNEN- EN BUITENZ. ZWART (GEGL.?) (GLANZEND)

ONDER: ROODBAKKENDE SCHERF, BINNEN - EN BUITENZ ZWART (MAT) (Romeins?)
 VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
 SCHAAL 1:1

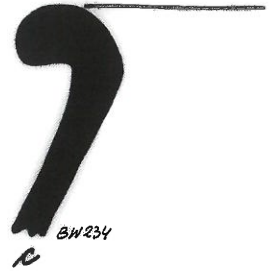
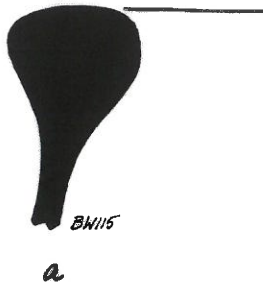
GRUSBAKKENDE SCHERF, RUNWANDIG, ONGEGLAZUURD, RUWE AFWERKING
 VOORZIEN VAN GRUIS/ZWARTE TOPLAAG (SLIB? VERNIS?)

VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
 SCHAAL 1:1

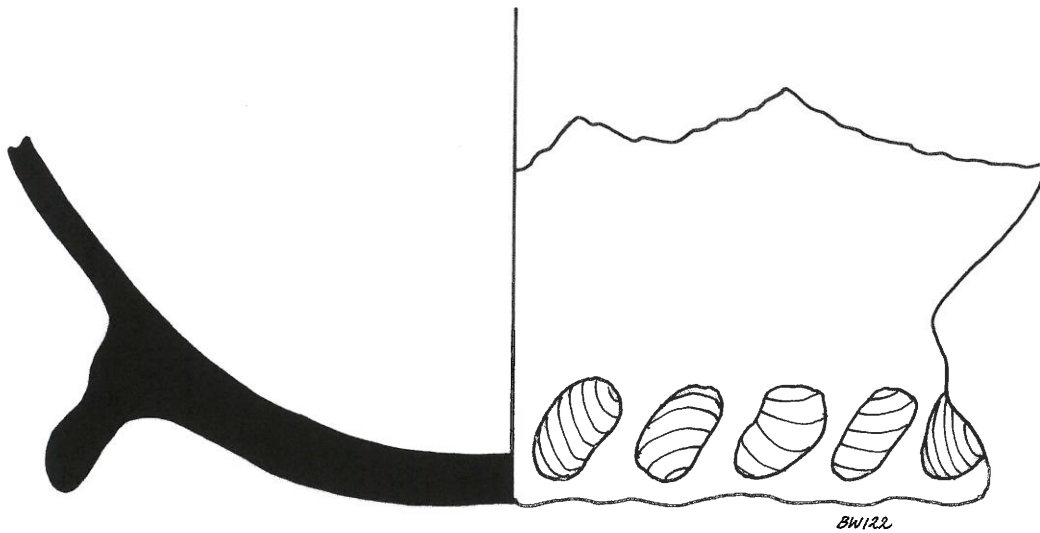
GRÜSBÄKKENDE, RUHWANDIGE ONGEGLAZUURD SCHERF ("STEENGOED")

VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
 SCHAAL 1:1

- a GEELBAKKENDE SCHERF, BUITENZIJDE ROOD/BRUIN GEKLEURD
- b BRUIN/GRIS BAKKENDE SCHERF, ONGEGLAZUURD
- c BRUIN BAKKENDE SCHERF, BINNENZIJDE ZWART

VINDPLAATS BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL 1:1

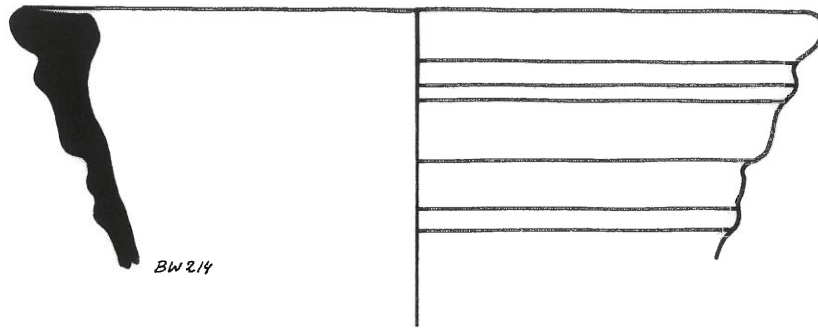

RUHWANDIG ONGEGLAZUURD AARDEWERK   KLEUR : BRUIN/GRÛS

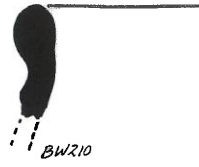
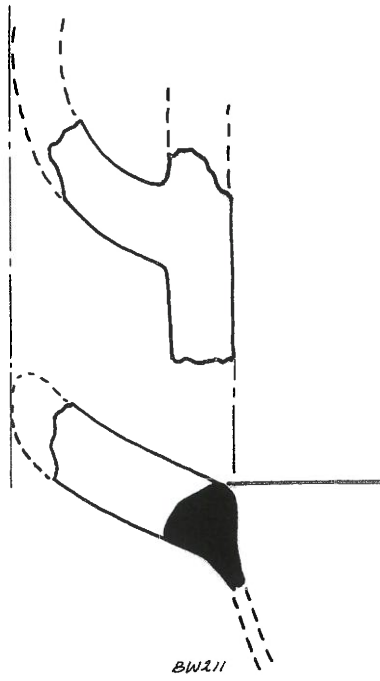
VINDPLAATS : BREDEWEG NABÏ HOUTMOLEN (1973)

SCHAAL 1:1

ALFONS BRUEKERS   31 OKT. 1982

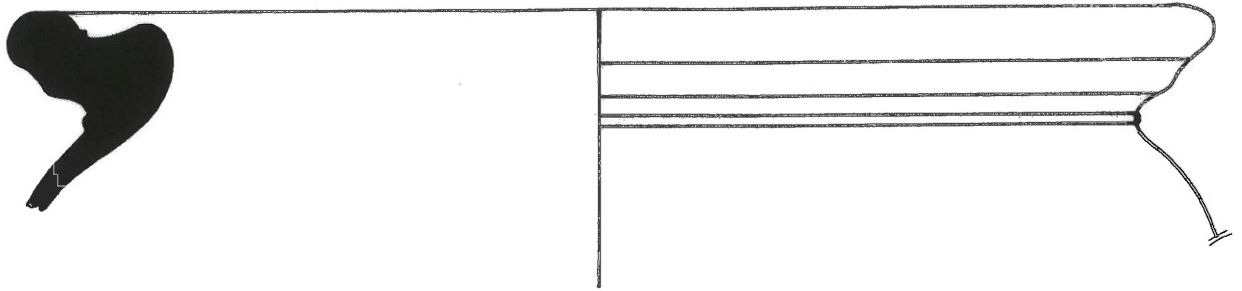

RAND-EN VOETFRAGMENT GRÛSBAKKEND, ONGEGL. AARDEWERK
VIJNDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL 1:1

WIT/GRÛS BAKKENDE, RUHWANDIGE SCHERF
VINDPL.: BREDEWEG NEDERWEERT
SCHAAL 1:1

NM - PH - 79

Catalogus #6

S-MT001

ONGEGLAZUURD RUIMWANDIG AARDEWERK KL.: ORANJE/GEEL

PLAATSELYK ZWARTE VERKLEURING (BRANDLAAG?)

VINDPL.: HORTENSIASTRAAT NEDERWEERT-WEST

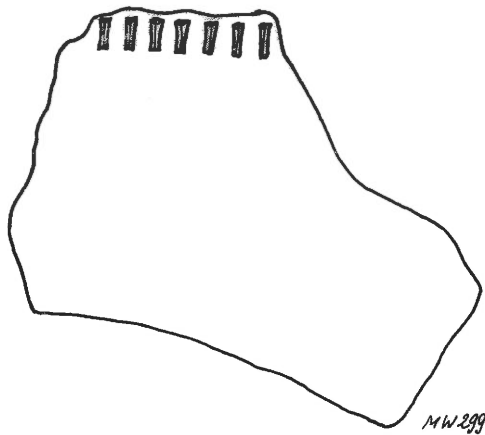
(1970)

P. HOLLANDSTR.

SCHAAL 1:1

ALFONS BRUEKERS

31 OKT. 1982

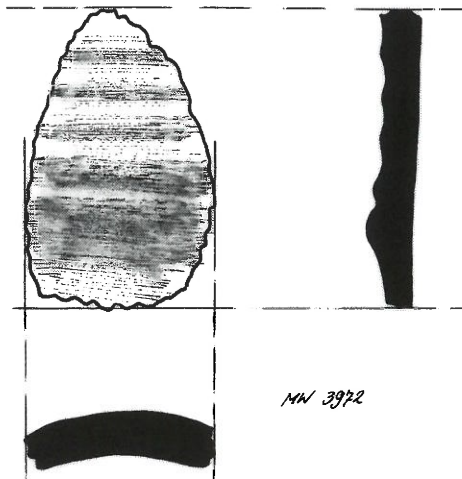
MW.299

catalogus #7

GRYSBAKKENDE SCHERF, BUITENKANT VARIEËRT VAN ZWART (VERBRANDING?) TOT LICHTROOD
BINNENZYDE DEELS AFBESCHILFERD, DEELS ZWART/GRYS

SPATEL-VERSIERING (WAARSCH. GEEN RADSTEMPEL)

VINDPL.: FLORASTR. NEDERWEERT 57F - 179.40/366.00
NIET IN SITU (IN GROND AFKOMSTIG VAN NABYGELEGEN BOUWPUT)

catalogus # 8

BEWERKT STUK LOOD, LICHT GERIBD

BRUIN-GRÏJS GEOXIDEERD, OOK OP BREUKVLAKKEN

VINDPL.: MOLENWEG NEDERWEERT NABÏ HORTENSIASTRAAT

(20 m. TEN ZUIDWESTEN VAN BOERDERY TERIUM)

SCHAAL 1:1